

דברי תורה, חיזוק, שמחה וסיפורי צדיקים

ויחי יעקב בארץ מצרים - שבע עשרה שנה ראהו בתחילה, ושבע עשרה בסוף: רבי יוסף בכור שור עה"ת

ויחי יעקב בארץ מצרים וגו'. צריך לדעת למה הוצרך לומר מה שחיה בארץ מצרים. ועוד קשה לא היה צריך לומר אלא ויהי ימי יעקב וגו' קמ"ז וגו' ואני יודע לפי החשבון כי שבע עשרה שנה חיה בארץ מצרים למה שקדם בהודעה בפרשת ויגש דכתיב (ט') שני מגורי שלשים ומאת שנה. עוד למה הוצרך לומר שני חייו ולא הספיק לומר ויהי ימי יעקב. ואולי כי לצד שכל ימי יעקב לא נח ולא שקט כי משנולד נולד שטנו ועדיין לא שקעה שמשו עמד לבן ואלה מוסיף לרע לו, ואחריו הוקם על צערה של דינה, ועוד לו ויבא רוגז אבידת יוסף, הוא שאמר הכתוב ויחי יעקב בארץ מצרים י"ז שנה אלו היו חייו ולא קודם, וסמך לזה אומרו ויהי ימי יעקב שני חייו לרמוז שהן הנה היו ימיו שהיה לו בהם חיות, והוא אומרו ויהי ימי יעקב פירוש אותם י"ז שנה שני חייו פי' שהי' לו בהם חיים. ונמשכת ימי יעקב עם מה שלמטה ממנה ימי יעקב וגו' שבע וגו'.

עוד ירצה על דרך אומרם ז"ל (תדא"ר פ"ה) כל מי שסוף ימיו בטובה כאלו כל ימיו בטובה, והוא טעם (איוב ח') והיה ראשיתך וגו' ואחריתך ישגה מאוד גם אומרו (קהלת ז') טוב אחרית דבר וגו', והוא אומרו ויחי יעקב חיים של שלוה בארץ מצרים בזה היה בעיניו שהיו ימי יעקב שני חייו פי' שנים של חיים כל ימיו שהם ז' שנים וגו'. וטעם אומרו ויהי לשון צער יכוין לומר שהגם שהיו ימיו בצער אף על פי כן חזרו בעיניו להיות כולם של חיים. אור החיים הק'

וַיִּקְרָא יַעֲקֹב אֶל בְּנָיו וַיֹּאמֶר הֲאִסְפוּ וְאֶגְדֶּה לָכֶם אֶת אֲשֶׁר יִקְרָא אֶתְכֶם בְּאַחֲרֵית הַיָּמִים: בראשית פמ"ט פ"א

בתהלים (קל"ב) מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד. פירוש שבת אחים האהובים כאחים הגם שאינם מדברים ביראת ה'. כי האהבת הלבבות ממשיכם ומצרפם לאור אחד נר ה' נשמת אדם ואז ממילא יתפרדו מהם כל פועלי און. כי החיצונים מסטרא דפרודא קש נדף בורחים מאבוקת אש אור נשמתם אשר נשלבים יחד ונעשים כאבוקה ואור אבוקה כמה וכמה נרות נגדם כאין נחשב ומכש"כ החיצונים אשר במחשך דרכם, שהאור שלהם דוחה את החשך ואת כל אנשיו ההולכים בחשך ובמחשך מעשיהם, והאש שלמעלה אוכלת אש התאווה והלצון שבחרו להם ומכל שכן, גם יחד כשהדיבור של חיבה ביניהם המיוחדם יחד. כי הדיבור בעצמו הוא כמות וכלי נפש. והרוח שמדבר על פי נביעת לבו הרי זה איכות ורוח, והשכל שבדבור הרי' נשמה ומהות, וכשמדבר באודנא דלבא של חביריו הרי' מתחברים רוחא ברוחא וכן בנפש וגם הנשמות מקבלים בצוצי השכל והדעת שנתפס בהדיבור ועיקר הדבקות היא ברוח שהם המדות והרי' שנעשים גם יחד. ונמצא שהם נתפשטים ברוחם ונפשם וגם בניצוצי נשמתם זה בזה ונעשים קליעה אחת כמשל חז"ל לחבורה של קנים כ"ז שהם נפרדי' בקל משברים אותם משא"כ כשהם נקלעים ואגודים והרי' נפשם כלי ורוחם פתילה ונשמתם שמן. וכאשר הכלי והפתילה והשמן נתרבים ונזדככים כתיב למאור אז אור הקדושה שורה ואוחזת בהם כמו דמבואר בזוהר המובא לעיל (אות ב') וז"ש אח"כ כשמן הטוב על הראש יורד על הזקן שזהו הארת המדות טובות והמשכת השפע שבאה ע"י י"ג תיקוני דיקנא וזהו שיוירד על מדותיו. והיינוד אחז"ל יהי כבוד חברך חביב עליך כשלך דהיינו שלך ממש הוא: ספר יסוד העבודה - חלק ב' פרק י' אות י"ב

אא"ז מו"ר זצלה"ה הגיד ויחי יעקב בא"מ כי ע"י בחי' אמת יכולין לחיות גם בא"מ וכו' תתן אמת ליעקב עכ"ד. דהנה לא הל"ל רק ויהי יעקב בא"מ. ומשמע דעיקר הרבותא מה שהי' בבחי' חיים גם בא"מ ופי' חיים הוא דביקות בשורש ומקור שמשם נמשך תמיד חיות. וכ"כ בזוה"ק ויגש ע"פ ותחי רוח יעקב. ונ"ל שהוא מלשון מים חיים שע"י שמחת הנפש מעורר מקור החיים וניתוסף חיות. [ונ"ל שז"ש ויהי האדם לנפש חי'. פי' נפש הרצון. ע"י פנימיות הנפש נמשך חיות תמיד]. והגם שהי' בא"מ ידע שכל המצרים הם רק קליפה והסתר. אבל הפנימיות הוא חיות הש"י. ולכן אחז"ל כי הרשעים בחייהם נק' מתים שנפרשים ממקור החיות כנ"ל. וכ' במדרש גרים אנחנו כו' כי כל בריאת אדם בעוה"ז לא הי' כדי להידבק ח"ו בעוה"ז. רק להיפוך שע"י דביקות האדם בעיקר החיות מתמשך גם עניני עוה"ז להש"י. וגר לשון המשכה כמו מעלה גרה. שגם מה שנק' גר מי שמגייר עצמו. ג"כ ע"ש זה. שמוציא נקודה קדושה שהי' נטבע באומות. וכן ענין גלות מצרים שכל גר יהי' זרעך כו' ג"כ הפי' להוציא נ"ק שנטבעו במצרים. וז"ש ואח"כ יצאו ברכוש גדול [רכוש גדול ר"ת גר רק מהופך שזה הענין הוא מלמטה למעלה כמובן]. וז"ש רש"י ז"ל ביקש לגלות הקץ. פי' שרצה לברר זה שהגלות רק הסתר והכח פנימי הוא רק מהש"י. רק אם הי' נגלה זה לא הי' גלות כלל. ונסתם. ומ"מ כ' בזוה"ק שגילה מה שרצה לגלות רק בדרך הסתר. והפי' ע"י אמונה יכולין למצוא האמת להתברר שהוא רק הסתר כנ"ל. ולכן ויחי יעקב סתום. שזה מקור החיות להיות נמצא גם בא"מ. זה נסתם [ולכן נק' שהתחיל השעבוד]: וכו': ספר שפת אמת - שנת תרל"א

על התורה ועל העבודה

לישועתך קויתי ה'. אחר העיון בפרשת מקץ ופרשת ויגש ופרשת ויחי עד הפסוק הזה ולא מצינו שם הוי"ה נכתב במ פירושו, ותמיה נשגבה בעיני מדוע נפלא הדבר הזה מכל ספרי המקובלים שלא להביא איזה רמז שיש בזה. הגם שהיו סופרים ומונין כל אותיות התורה עד שעל פרשה אחת סדר תצוה שלא נזכר בכל הפרשה שם משה רבינו ע"ה אדון הנביאים. ונזכר הפלא בספר הזוה"ק ובס"ק, ואמרו שם כי הצדיק בדיבורו עושה רושם ומצינו בתורה דברי משה רבינו ע"ה שגזר על עצמו (שמות ל"ב, ל"ב) ואם אין מחני נא מספרך וגו', ונתקיים קצתו על כל פנים להפקד שמו מפרשה אחת עיין בדבריהם. ולדעתי יש גם כן איזה רמז לזה מה שברוב השנים מהקביעות חל ז' באדר שהוא יום הסתלקותו של אדון הנביאים בשבוע שקורין סדר תצוה דוק ותשכח. ואידי דשייכי אהדדי מיתרמי אהדדי:

ונחזור לעניינינו להתמיה מה שנעלם ח"ו מאבותינו רחבי לב הדבר הזה. כי בב' פרשיות מקץ ויגש ופרשת ויחי עד הפסוק הזה נפקד מקום שם הקודש הנכתב הוי"ה. ואפשר לתת טעם ואיזה רמז, כי בפרשת מקץ על ידי החלומות פרעה ופתרונו של שני הרעב נתגלגל הדבר וירדו אבותינו למצרים. ובפרשת ויגש הוא תחילת הירידה שירד יעקב אבינו ע"ה ובניו כמו שכתוב (מ"ו, ד') אנכי ארד עמך מצרימה עיין בזוה"ק. לכן נעלם שם הוי"ה המורה על הרחמים וחסדים גדולים עד הפסוק הזה לישועתך קויתי ה' שמורה על הגאולה העתידה שניבא יעקב אבינו ע"ה כמו שפירשו המפורשים שם. לכן נתגלה שם הוי"ה המרחם עלינו הפודנו והגואלנו במהרה אמן: ספר עבודת ישראל

ויחי יעקב. אחרית ימי האדם ימדדו את כל ימי חייו, שגם מי שחי כל ימיו בצער וייטב לו באחריתו, ישכח כל עמלו ויחשב לו כאלו חי כל ימיו בטובה. וז"ש ע"י שחי בארץ מצרים שבע עשרה שנה בטובה, ע"כ ויהי ימי יעקב שני חייו, כאלו כל ימיו היו שנות חיים והצלחה, וכן איתא בתד"א מובא בילקוט ויצא, יעקב היה בטובה כל אותן השנים שהיה במצרים, העלה עליו הכתוב כאלו היה בטובה כל ימי חייו, וכן למ"ש למעלה (פסוק ט') שרק שנים שעובד בהם את ה' נקראים שנות חיים, ויעקב חסרו לו ימי אבלו של יוסף, שלא חל עליו רוה"ק כמ"ש חז"ל, והשלים שלמותו ב"ז שנים אלו עד שכל ימי יעקב היו שני חייו: מלב"ם

יששכר חמור גרם רובץ וגו' וירא מנוחה כי טוב וגו' ויט שכמו לסבול וגו' האי קרא לאו ריש' סיפי' ולא סיפי' ריש'. ונוכל לומר כי כך הוא הדרך בעבודת השי"ת מתחלה צריך להיות כשור לעול וכחמור למשאו וזהו חמור"ר גרם רובץ"כ כו' אף שאינו מרגיש שום חיות ותענוג בעבודת השי"ת. ואם הדבר הוא באמת. אז מראין לו מן השמים האור והחיות שיכול להשיג לפי שרשו בקדושה. אך שהוא שאול אצלו רק לפי שעה. וזהו ויר"א מנוחה כי טוב. ושוב צריך אח"כ להטות שכמו לסבול ולילך בהדרגה ולטעום ע"י עבודתו מאותו האור והחיות שהראו לו מתחלה כפי מדריגתו בזמנו ובמקומו :

עוד נוכל לומר שצריך האדם לכלול כל הזמנים הן ברוחני והן בגשמי. אם רואה כי טוב לו אל יתנשא בזה ויזכור לו הזמן של לסבול. ואם הוא ח"ו בזמן שצריך לסבול יזכור את הזמן כי טוב: ספר בית אהרן

נשלם ספר בראשית בעזר מגיד אחרית מראשית

בשם הבעל שם טוב דהכי פירושו, יש שכר שהחמור גרם, פירוש על ידי מאכל ומשתה שהם דברי החומר, גורם זה השכר, על ידי שמעלה לגרם המעלות את הניצוץ הקדוש, שהיה רובץ בין המשפתים, שהוא בין היסודות ובשפלות: (ס' אור הגנוז לצדיקים פ' ויחי): ספר בעל שם טוב על התורה

איתא בגמרא (ר"ה דכ"ז ע"א) התורה חסה על ממונם של ישראל, ולמה כן, כי זה כלל גדול שכל דבר שאדם לובש או אוכל או משתמש בכלי הוא נהנה מהחיות שיש באותו הדבר, כי לולא אותו הרוחניות לא היה שום קיום לאותו דבר, ויש שם ניצוצות קדושות השייכים לשורש נשמתו, ושמעתי כי זה טעם שיש אדם שהוא אוהב דבר זה ויש אדם ששונא דבר זה ואוהב דבר אחר, וכשהוא משתמש באותו כלי, או אוכל מאכלים אפילו לצורך גופו הוא מתקן הניצוצות, כי אחר כך הוא עובד, באותו כח הבא לגופו מאותו מאכל או מלבוש או שאר דברים, בזה הכח עובד להשם יתברך נמצא שעל ידי זה הם מתוקנים, לכך פעמים יארע שכשכלה כבר לתקן כל הניצוצות שהיו באותו דבר השייכים לשורש נשמתו, אז לוקח ממנו השם יתברך אותו הכלי, ונותן לאחר ששייכים הניצוצות שיש באותו הכלי לשורש אחר:

ואמר ריב"ש ע"ה, שאוכלין בני אדם ושותין בני אדם ומשתמשין בבני אדם, היינו בניצוצין שיש באותן הדברים, לכך צריך אדם לחוש על כליו ועל כל דבר שיש לו, היינו מצד הניצוצין שיש שם, בכדי לחוס על ניצוצותיו הקדושים: (צוואת הריב"ש ד"ג ע"א): ספר בעל שם טוב על התורה

יוצא לאור ע"י מכון בית צדיקים - שידלוב סטאשוב
A project of Cong. Tiferes Zvi - chizuk620@gmail.com
לקבל הגליון, בלה"ק ובענגליש "באר היטב", ושיעורים באידיש או ענגליש, וכן להקדיש גליון לזכות, לרפ"ש, לע"נ או לזכות את הרבים - אחב"י באלפי מקומות בעולם קע"ה כ"י, נא להתקשר להנ"ל, ידידכם נפתלי הירצל גאנצווייג
Contact us to dedicate etc. received by thousands globally in Loshon Hakodesh & English, worldwide & send in your friend's addresses to receive a.s.a.p. #848

לזכר עולם יהי צדיק - זקיני הרה"ק ר' צבי הירש בן הרה"ק ר' אברהם {דער צווייטער ר"ר הירש} מ'שידלוב זצוק"ל נלב"ע ח"י טבת זיעוכ"א
לימוד אור החיים הק' בחבורה ליל ששי 8:30pm
לקבל דברי תורה "באר היטב", בענגליש או שיעור באידיש {בערך 25 מינוט}, נא להודיענו
בס"ד יצא לאור מחדש ספרי "אוסף הגליונות על התורה ועל העבודה" ד' חלקים, {שנת תשס"ט, תש"ע, תשע"ה, תשע"ח}, וספר "באר היטב" מכמה שנים
לע"נ גאלדא בת ר' משה חיים ע"ה - קאהן - נלב"ע כ' טבת תשנ"ה תנצב"ה
היות שלא השאיר אחריה זש"ק הלומד לע"נ חסד של אמת הוא